

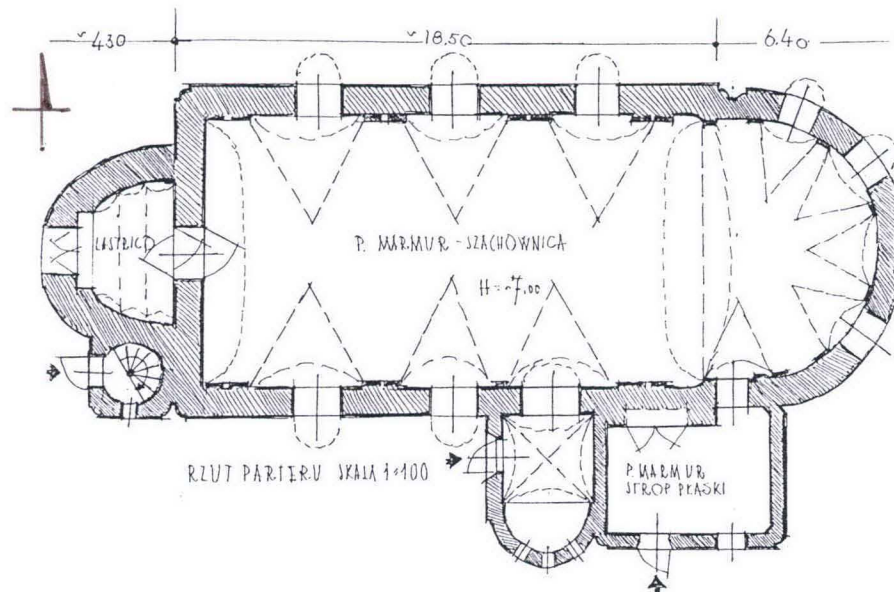
1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA N.M.P.

2. Czas powstania
1806 rok

3. Miejscowość
GOWOROWICE

11. Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja

4. Adres

WIEŚ GOWOROWICE
48-388 Kamiennik
POWIAT NYSKI

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo opolskie
powiat nyski
gmina Kamiennik

6. Poprzednie nazwy miejscowości

- Gauwald
- od 1945 roku – Goworowice

7. Przynależność administracyjna
przed 31 grudnia 1998

województwo opolskie

8. Właściciel i jego adres

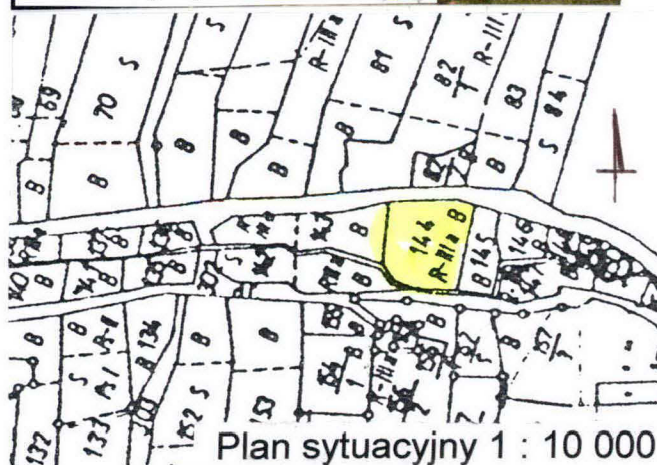
Parafia Rzymsko-Katolicka
w Goworowicach
48-388 Kamiennik

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzymsko-Katolicka
w Goworowicach
48-388 Kamiennik

10. Rejestr zabytków

Nr 1146/66
data 12 lutego 1966

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Miejscowość wzmiankowana w 1296 roku. Parafia istniała już w średniowieczu. Od 1638 roku filialny parafii rzymsko-katolickiej w Lipniku. Do 1810 roku wieś należała do biskupów wrocławskich.

Kościół obecny wzniesiony w 1806 roku, przebudowany w 1902 roku, odnowiony w 1952 roku. Neobarokowy, orientowany.

13. Opis (sytuacja, materiał, konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja

Wieś w południowo-zachodniej części województwa opolskiego. W niewielkiej odległości od Paczkowa (zachód), około 15 km i Otmuchowa (wschód) – 12 km. Teren pagórkowaty, z małą ilością lasów. Rolniczy. Od południa w linii prostej około 10 km – zbiornik Otmuchowski. Niewielka miejscowość zagubiona między polami uprawnymi. Kościół zlokalizowano przy drodze lokalnej Goworowice-Lipniki, w centrum miejscowości. Teren ogrodzony murem ceglany na kamiennym cokole. Ogrodzenie od wewnątrz otynkowane. Dwa wejścia, od wschodu – furta metalowa z betonowymi schodami, od zachodu brama dwuskrzydłowa, metalowa. Od południa mur przerwany, otwarty na sąsiadujące tereny zielone. Niewielka różnica poziomu terenu wyrównywana jest jak od wschodu schodami betonowymi.

Materiał, konstrukcja, technika

Fundamenty – kamienne, prawdopodobnie na zaprawie cementowo-wapiennej.

Ściany – ceglane, tynkowane. Tynk gruboziarnisty, płukany. Wszystkie otwory okienne i drzwiowe w opasce, tynk gładko zacierany. Wnętrze tynkowane, malowane. Wieża korpus do połowy wysokości – kamień.

Sklepienia, stropy – nad nawą i prezbiterium – sklepienie kolebkowe z lunetami. Konstrukcja sklepienia drewniana, od wewnątrz (od strony poddasza wzmocniana drewnianymi krążynami – żebrami). Od zewnątrz tynkowana, współczesne malarskie elementy zdobnicze. Pod wieżą – strop masywny, odcinkowy na dwóch legarach stalowych. Zakrystia – strop płaski. Kaplica w elewacji południowej sklepienie kolebkowo-krzyżowe, absyda (kocha). W wieży stropy drewniane, belkowe.

Wieżba dachowa – drewniana, z drewna iglastego, nieimpregnowana. Ślady porażenia biologicznego. Konstrukcja krokwiowa z jętkami i zastrzałami. Dach siodłowy (dwuspadowy) z owalnym zamknięciem absydy prezbiterium.

Pokrycie dachów – prezbiterium i nawa – siodłowy z owalnym zamknięciem. Identyczny nad południową kaplicą. Dwuspadowy, ścięty nad zakrystią i przybudówką na klatkę schodową (narożnik zachodni elewacji południowej). Nawa i prezbiterium pokrycie ceramiczne – dachówka, karpiówka. Nad kaplicą, zakrystią i klatką schodową – blacha ocynkowana. Wieża – hełm wieloboczny z latarnią i cebulastym zwieńczeniem – blacha ocynkowana.

Posadzki, podłogi – nawa i prezbiterium – posadzka – płyty kamienne, marmurowe, czarno-białe. Kaplica – płytki ceramiczne z początku XX wieku. Zakrystia – płytki marmurowe, jednobarwne. Wieża – płytki ceramiczne. Chór muzyczny – podłoga biała (drewniane).

Schody – na wieżę i chór muzyczny – kręte bez duszy. Stopnie granitowe. Wieża – schody drewniane, drabiniaste, jednobiegowe. Poręcz stalowa przyścienna, dalej poręcz drewniana. Schody pomiędzy prezbiterium a zakrystią (w grubości muru) lastrico.

Otwory okienne – nawa i prezbiterium – prostokątne, zamknięte łukiem pełnym, wokół opaska. Podział pionowy laskowaniem (sztuczny kamień?) z maswerkiem w części szczytowej. Oszklenie – w prezbiterium witraże figuralne ze scenami religijnymi. W nawie szkło witrażowe gładkie w oprawie ołowianej. Parapety – polerowany granit. W kaplicy – okna owalne, witrażowe (absyda). W ścianie zachodniej kaplicy nad drzwiami duże okno o pełnym łuku z witrażem figuralnym. W zakrystii – okno prostokątne, stolarka drewniana. Szkło zwykłe. Okratowane. W południowej i północnej elewacji nawy okna bliźniacze zamknięte półkoliście. Oszklenie – szkło barwione żółte w oprawie ołowianej. Wieża – okna owalne, duże. Stolarka metalowa z podziałem na cztery płaszczyzny. W wyższej kondygnacji duże prostokątne okna zamknięte odcinkowo. Bez oszkleń. Drewniane żaluzje.

Drzwi – do zakrystii – prostokątne w opasce tynkowej. Stolarka drewniana, płycinowa, układ dekoracyjny gwiazdasty z gwoździemi. Kute zawiasy i klamka. Próg granitowy. Do kaplicy – jednoskrzydłowe, drewniane, płycinowe. Ozdobne zawiasy i klamka. Próg betonowy. Wejście główne (wieża) – otwór prostokątny, zasklepiony łukiem pełnym. Stolarka dwuskrzydłowa, drewniana, płycinowa, w górze płycin oszklone i zabezpieczone ozdobną listwą metalową. Od wewnątrz – drzwi wahadłowe, współczesne, częściowo przeszklone.

Rzut

Kościół na rzucie wydłużonego prostokąta z niewidocznie węższym prezbiterium, zamkniętym absydą. W połowie, od strony południowej kwadratowa kaplica, także zamknięta absydą. Do niej od wschodu przylega prostokątna zakrystia. Od zachodu na osi budowli półkolistą formą korpusu wieży, która nad połacią dachową w pełną formę owalną.

Bryła

Prosta niezbyt wysoka bryła wyraźnie zarysowuje się w zabudowie wsi. Wyróżnia ją masywna wieża o podwójnym wielobocznym zwieńczeniu (hełmie) z latarnią. Biel ścian i kolorystyka dachu. Wszelkie naroża złagodzone lekkimi zaokrągleniami i gładko zacieranymi, płytkimi pilastrami. Od zachodu wieża jest niewątpliwie wyznacznikiem architektonicznym budowli. Przybudówki wkomponowane i scalone z

<p>14. Kubatura</p> <p>około 2 600 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>powierzchnia około 250 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>Sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania poszczególnych elementów konstrukcyjnych obiektu – stosunkowo dobry, nie budzi zastrzeżeń tak pod względem technicznym, jak i estetycznym. Jedynym poważnym niedociągnięciem jest stan opaski wokół kościoła, który powoduje podciekanie wód opadowych pod fundamenty, a w przyszłości zawilgocenie ścian.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pilna naprawa opaski odwadniającej wokół budynku 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

- Teczka akt – 1146/66 (w archiwum Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu)

22. Bibliografia

- Katalog zabytków sztuki w Polsce, tom VII województwo opolskie, zeszyt 9 Powiat Nyski, T. Chrzanowski, M. Kornecki, Instytut Sztuki PAN, Warszawa 1963
- Rocznik Diecezji Opolskiej, Opole 1996
- Zabytki Architektury i Budownictwa w Polsce. Województwo Opolskie, zeszyt II tom VII, K. Jesionowska, J. Prusiewicz, PWN Warszawa 1971
- Karta zielona opracowana przez T. Chrzanowskiego, M. Korneckiego, 1963

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst	mgr J. Prusiewicz, mgr J. Kowalewski - czerwiec 2004
plany, rysunki	mgr Józef Kowalewski - czerwiec 2004
zdjęcia, fotografie	mgr J. Prusiewicz - czerwiec 2004
miejsca przechowywania negatywów	archiwum autora

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisu prawa autorskiego.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

WKŁADEK ~ 4

1. <i>Miejscowość</i>	2. <i>Obiekt</i>	3. <i>Zawartość wkładki</i>
G O W O R O W I C E	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA N.M.P.	CIĄG DALSZY OPISU OBIEKTU

Ciąg dalszy punktu 13 – opis obiektu**Elewacje**

Południowa – prosta biała płaszczyzna ściany o szorstkim tynku i gładkich pilastrach zabudowana w połowie nieco niższą kaplicą i jeszcze niższą bryłą zakrystii. W zachodniej części elewacji dwa duże okna, pod skrajnym okno bliźniacze. Wszystkie w szerokich opaskach tynkowych. Podobne otwory okienne w absydzie prezbiterium, z tym, że zachodnie, z uwagi na dach zakrystii, od dołu skrócone. Elewację wieńczy obiegający cały korpus kościoła profilowany gzyms.

Północna – elewacja rozczłonkowana tylko otworami okiennymi z maswerkami. Pod skrajnym, podobnie jak w elewacji południowej, okno bliźniacze.

Zachodnia – elementem dominującym jest znacznie wysunięty przed lico elewacji zachodniej nawy o zaokrąglonych narożach wysmukłą bryłę wieży, której lekkość podkreśla wieloboczny helm cebulasty. W przyziemiu kamienny cokół. Centralnie wejście główne do kościoła. Nad nim duże owalne okno. Już w części wyższej także okno owalne, nad nim prostokątne zaślepione odcinkowo (żaluzje drewniane), a nad nim zegar. Od strony południowej i północnej tylko okna z żaluzjami i okna owalne w miejsce zegara.

Wschodnia – absyda prezbiterium o trzech oknach, w części środkowej – blenda, o identycznym kształcie co sąsiadujące otwory okienne.

Wnętrze

Ściany o podziałach pojedynczymi i bliźniaczymi pilastrami. Sklepienie o obniżonej strzałce, o łuku spłaszczonym.

Wyposażenie

Z czasu budowy.

Instalacje

Elektryczna, wodna. Odgromowa. Odprowadzenie wód opadowych rynnami i rurami spustowymi powierzchniowo. Opaska obiegając obiekt – od strony południowej – ceglana, rozwiartwiona, ze znacznymi ubytkami, praktycznie nie spełnia swojej funkcji. Do naprawy lub wymiany.

WKŁADKĘ ZAŁOŻYŁ

J. PRUSIEWICZ, J. KOWALEWSKI

1. Miejscowość

2. Obiekt

3. Zawartość wkładki

G O W O R O W I C E

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA N.M.P.

ZDJĘCIA

elewacja pn.

elewacja pd. - kaplica boczna

elewacja pd. – prezbiterium – zakrystia

wieża – wejście główne – klatka schodowa na wieżę

elewacja pd. – kaplica boczna

elewacja pn. nawa główna

1. Miejscowość

2. Obiekt

3. Zawartość wkładki

G O W O R O W I C E

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA N.M.P.

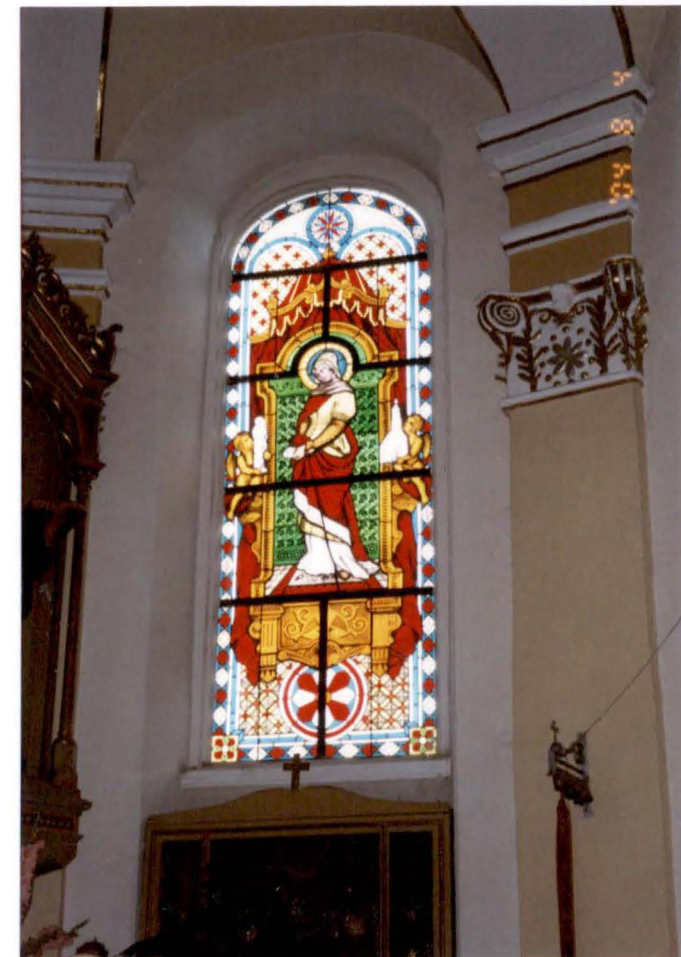
ZDJĘCIA

prezbiterum

ołtarz główny – obraz „Nawiedzenie” – XIX w.

prezbiterum – witraż – XIX w.

chór muzyczny – XXw.

nawa główna – sklepienie kolebkowe z lunetami

W środku – obraz „M.B. z Dzieciątkiem w otoczeniu Aniołów”

1. Miejscowość

2. Obiekt

3. Zawartość wkładki

G O W O R O W I C E

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA N.M.P.

ZDJĘCIA

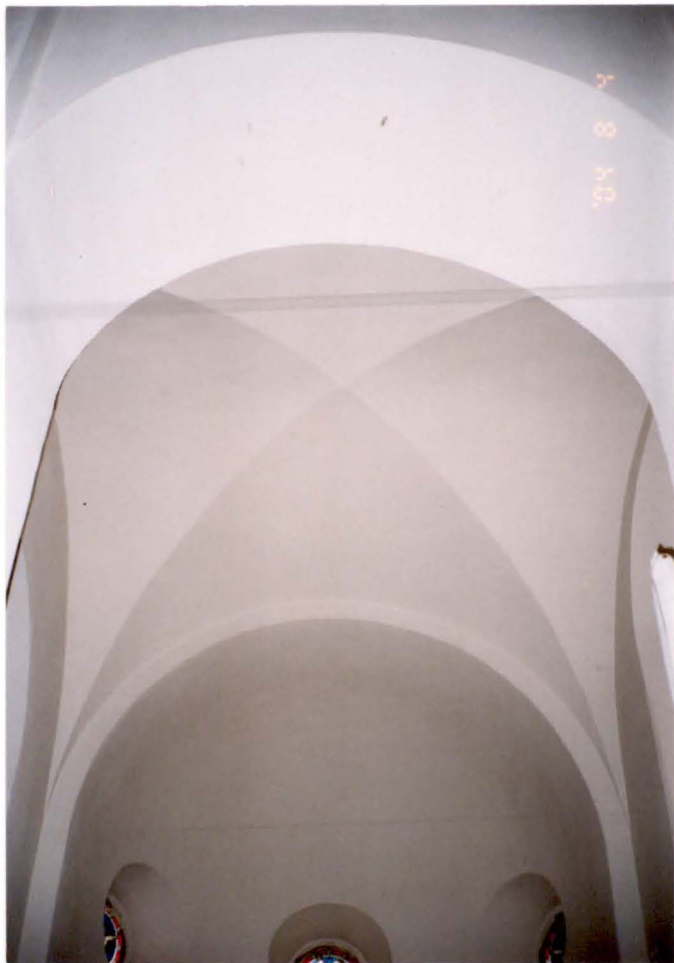
ambona –XIX w.

chrzcielnica XVIII w.

nawa główna – wejście do kaplicy bocznej

kaplica boczna pd – sklepienie

więźba – 1902 r.

